

Halottak napja 2014

Bevezetés

Sajátos jellegű emlékezési nap, ez a mai. Míg tegnap a Krisztust megvalló, neves és névtelen megdicsőült szentek sokaságára emlékeztünk. Addig ma, valamennyi hozzánk közeli, vagy tőlünk távoli, az élők sorából eltávozott testvéreinkre.

Mondjuk el nekik azt, amit, míg éltek nem mondtunk el. S távolítsuk el szívünkől mindazt, ami a velük való kegyeletes tisztelet, s hála szálainak erősödését akadályozná.

Kirié litánia

Jézus Krisztus! Bocsásd meg, hogy csak ritkán gondolunk arra, hogy földi életünk egykor véget ér. Uram, irgalmazz!

Jézus Krisztus! Add, hogy mindig éberem várjuk az örök hazába hívó szavadat. Krisztus, kegyelmezz!

Jézus Krisztus! Bocsásd meg, hogy csak ritkán gondolunk imádságos szeretettel elhunyt szeretteinkre. Uram, irgalmazz!

Evangelium után

Különös napok ezek a november elseje körüli napok. Ilyenkor hívő és hitetlen megfordul a temetőben. Sokszor fáradságot és áldozatot nem kímélve az ország más részeiből vagy egyenesen határainkon túlról, hogy egy-egy szál virágot, gyertyát helyezzen szeretteinek sírjára. Hogy miért van ez, arra talán a legtöbben azt mondják: mert így szokás. Tény azonban, hogy ezen a napon mindenki találkozik valahogy a halállal. Találkozik *a gyermek*, akinek legtöbbször csak azt a számára izgalmas és játékos eseményt veszi észre a mai napból, hogy gyertyákat kell gyújtani a síroknál. Találkozik *a fiatal*, aki közömbösen és unottan van jelen, de valami fojtogatót ő is érez a levegőben, hiszen illetlen ilyenkor hangoskodni a temetőben. Találkozik *az élet delén túl lévő ember*, aki ezen a napon elveszett hozzátartozóit idézi fel. S találkozik *az idős ember*, aki egyre közelebb érzi magához a halál jeges leheletét.

Fogyasztói társadalmunk elegáns társaságaiban modortalanságnak számít szóba hozni a szenvedéssel, halállal kapcsolatos dolgokat. Ha mégis a halálról kényszerülünk beszélni, akkor legfeljebb általános alanyban fogalmazva annyit mondunk: az ember meghal. Az ember, de sosem én. Voltaképp a halált olyan dologgá szelídítjük, amely senkihez sem tartozik. Menekülünk az igazság kimondása elől, hogy az ember a halálra születik.

Amikor tanítványaimmal tanulmányi kirándulásunk alkalmával, először sétáltunk el Nagycenken a község temetőjébe, ahol a legnagyobb magyarnak, Széchenyi Istvánnak a hamvai nyugsznak, és mentünk lefelé a kápolna alatti sírboltba, kitörölhetetlenül vésődtek lelkembe az ott olvasható eme szavak:

„Voltunk, mint ti, lesztek, mint mi: por és hamu.”

Kemény, kíméletlen figyelmeztetés minden ember számára.

Voltunk, mint ti ...

Mi is megízleltük az élet édes mézét és ittunk a keserűség poharából. Mi is voltunk fiatalok, amikor a szerelem, a színes álmok, tarka remények ruhájába öltözött a szívünk.

Valamikor mi is boldogan hajoltunk az élet bölcsője fölé és nem gondoltunk a szemfödőre. Valamikor mi is ölelésre tártuk karunkat és csókjainkkal ajándékoztuk meg szeretteinket. Valamikor mi is az erő, a szépség diadalútját jártuk. Ám egyszer hívatlanul és váratlanul mellénk lépett a betegség, és fülünkbe súgott valamit. Félelmetes üzenetére megremegtünk és szeretünk volna elmenekülni, de nem lehetett. Megfogta kezünket, aztán kihozott a temetőbe, ahol porrá őrli a halál életünket.

Voltunk, mint ti, lesztek, mint mi.

Íme, így hangzik a holtak, a temetők üzenete.

Nem lennénk méltók a keresztény névre, ha a temetőket járva csak a halál üzenetét hallgatnánk meg. A sírok kereszterdejében nem-csak a virágok, gyertyalángok, aranyos sírkövek vigasztalják gyászoló szívünket. Úgy tűnik nekem, hogy a halottak napján, a virágoskertté varázsolt temetőbe belekiált Urunk Jézus Krisztus e szavakkal: Én vagyok a föltámadás és az élet. Aki bennem hisz, ha meghalt is, élni fog!

A temetőben egyre több helyen láthatjuk a sírhalmokat felváltó, s lehangoló látványt nyújtó betonkalitkákat, amelyekben az elhamvasztott halottak urnáit őrzik. Némelyik mellett ott láthatjuk a kedves halott fényképét is.

Megdöbbenő látvány: valami-kor életerős férfi és csinos asszony fényképe mellett a néhány marék hamu. Szomorú találkozása a múltnak és a jelennek.

Miközben ezt nézegeti a hívő ember, eszébe jut valami. Szent hitünk tanítása, amely szerint a kereszténynek nemcsak múltja van, nemcsak jelene, hanem jövője is! A por és hamu mellé odaképzeltjük azt az embert is, akit majd Krisztus képére újjáteremt az Isten.

Igaz, a halál kegyetlenül széttép minden illúziót. Kiszakít az élők sorából, visszadob az anyag, az atomok világába. Aki halott, az kiszakadt az emberiség élő családjából. Aki halott, az már nem tartozik senkihez, azt már csak lelkileg, s a szeretetszála kötik szeretteihez.

És senki máshoz nem tartozik már? Vagy talán mégis? Ha igen, akkor kihez? Szent hitünk szerint a Krisztusban elhunytak mégsem árvák! Aki meghalt, az Istenhez tartozik. Egy szeretett vagy egy meg-vetett Istenhez. Egy hitt, vagy egy megtagadott Istenhez. Hiszen Jézus azért halt meg és azért támadt föl, hogy mind a holtaknak, mind az élőknek ura legyen. A Rómaiakhoz írott levél szerint: „Akár élünk, akár halunk, egyaránt az Úréi vagyunk”. Aki Krisztushoz kötötte sorsát földi életében, az halála után is hozzá tartozik. A Szentírást idézve: „Ha földi sátrunk összeomlik, örök otthont kapunk a mennyben”.

Hiszen, ha porrá is lett testünk, lelkünket a mennyben örök otthon é szeretteink várják.

Ámen

F. F.